

Mlado Jutro

Štev. 1

Torek, 1. januarja

1935

G. Chaucer:

Povesti z romanja

Za mladino priredil L. E. Rubin
Poslovenil dr. Ivan Lah

v Canterbury

KAJ JE PRIPOVEDOVAL POSESTNIK

Približal se je bratu, ker mu je bilo znano, zakaj poseda Avrelij cele noči za mišljen, in mu je nasvetoval, da naj se odpravita na pot, da dobita pri njem čarobne pomoči. Avrelij je bil bratu hvaležen za njegovo skrb in nasvet in

srečno vrnil iz vojne in trdi, da mu niso mogli škodovati ne morski razbojniki ne zemski čarovniki. Vprašal ga je, ali bi mogel s svojimi čari premakniti skale na obrežju Angije, kjer se nahaja

je radostno pozdravil njegovo misel. Odšla sta na pot v Orlean. Ko sta dospela v Francijo, sta kmalu zvedela, kje prebiva čarovnik in sta ga obiskala. Sprejel ju je zelo gostoljubno in ji ma takoj pri jedi pokazal nekaj čarovnij, da sta kar ostrmela. Spoznala sta, da je njegova moč res zelo velika in brat ga je prosil, naj bi pomagal Avreliju proti vitezu Arviragusu, ki se je

grad slavnega viteza Arviragusu. Čarovnik je pogledal mračno, potem pa se je posmejal in obljubil, da stori to in maščevanja nad ošabnim in prevzetnim vitezom Arviragusom, ako mu plačata dvajset in pet tisoč denarjev, in mu dasta še tisto, kar bo pozneje sam zahteval. Brata sta bila zadovoljna in vsi trije so odšli na pot. Ko so bili zunaj mesta, je čarovnik zapihal, mahnil s svojo čarobno palico in črn oblak je vzel vse tri potnike na svoj hrbet in

jih nosil čez hribe in doline, dokler niso prispeli nad angleško morško obalo, kjer se je olak spustil na tla in jih postavil na visoko skalo, od koder je vodila pot proti gradu. Čarovnik je stegnil svojo rolo, napravil s čarovno palico nekaj znanov po zraku in izpregovoril nekaj besed, ki so zamolčko odmevale po morskih bregovih, in skale ob pobrežju so začele pokati, morje je potemnelo, ozračje se je zmračilo in ko se je zopet zvasilo, se je videlo, kako so se skale med gromom in pokom premikale in izginale, kakor da bi padale v morski prepad. Ko se je zopet vse pomirilo, je bila ob morju sama peščena ravan. Čarovnik se je zavil v svoj črni plašč, posut z zlatimi zvezdami in nebeškimi znamenji, spravil je palico in trenutek nato, so vsi trije sedeli pri mizi na bratovem domu, ki je moral odšteti čarovniku plačilo; toda preden je položil na mizo zadnji denar, je čarovnik izginil, kakor da je odplaval skozi strop in oba brata sta sedela in se čudoma gledala.

A tudi ljudje, ki so stali ob morju so se čudili in gledali, kam so izginile skale z obrežja in so se bali, da bo morje zalivalo njih domove, kadar bo divjal vihar. Nihče pa si ni mogel razlagati te nenavadne izpremembe.

Tedaj je prišel na grajski vrt Avrelj in se postavil ob poti, kjer se je Dorigena vsak večer sprehajala. Ko je prišla mimo, je stopil pred njo in zahteval, da izpolni svojo obljubo in postane njegova žena, ker je izvršil delo, ki mu ga je bila naložila. To se je zgodilo še v onih poganskih časih, ko ni bilo nič nenavadnega, da je moral mož svojo ženo prepustiti drugemu, če je to zahteval in če je ona soglašala. Tudi je bila obljuba takrat sveta reč, ki se jo je vsak bal prelomiti. Uboga Dorigena, dasi je vsa srečna živela ob strani svojega moža, ki ga je s tako radostjo dočakala, je bila vendar v premislekih, kaj naj stori, ker jo je obljuba vezala, dasi ji je srce pokalo pri misli, da bi morala zapustiti svojega moža. Zato ni vedela, kaj naj Avreliju odgovori. Avrelj ji je dovolil nekaj časa za premislek in odšel.

Ob času, ko se je vse to godilo, je bil vitez Arviragus na lovu. Dorigena se je tem bolj bala, ker je bila sama doma in se ni imela s kom posvetovati. Čutila se je vedno bolj nesrečno in je plakala noč in dan, ker ni vedela, kako naj se reši iz stiske, v katero je zašla zaradi nepremišljene zahteve. Končno se je mož vrnil in, ko jo je našel v taki

žalosti in vsi objokano, jo je vprašal, kaj se je zgodilo. Povedala mu je vso resnico in priznala svojo napako, ki jo je napravila v prenačlenosti. Tudi vitez Arviragus je priznal, da je obljuba sveta stvar in je bil zelo nesrečen, ker se je bal, da bo izgubil svojo ljubljeno ženo. »Kajti, če si mu to obljubila,« je rekel, »moraš obljubo izpolniti, kakor je on izvršil, kar si zahtevala od njega. Moja dolžnost je, da te njemu izročim.«

Ko je Avrelj na določeni dan prišel na vrt, da dobi odgovor od Dorigene, je prišla mimo vsa žalostna in vdano priznala, da bo postala njegova žena, ker je njen soprog tako odločil, da jo rajši izroči njemu, kakor da bi prelomila dano obljubo.

Avrelj je torej dosegel, po čemer je tako dolgo hrepenel. Lepa Dorigena je postala njegova žena. Toda ko je Avrelj videl, kako je žalostna in da ne bo srečna ob njegovi strani, ni hotel sprejeti njene žrtve in jo je oprostil njene obljube. Poslal je nazaj k Arviragusu. Dorigena je padla na kolena in se zahvalila Avreliju za njegovo dobroto. Bila je zopet svobodna. Odhitela je domov in padla v objem svojega moža, ki je žaloval za njo. Obetala mu je, da se nikoli več ne prengli z obljubami in da bo strogo pazila na svoje besede, ki lahko zakrivijo toliko gorja.

Avrelj je ostal sam in se zopet prepustil svoji otožnosti. To pa ni bilo po volji njegovemu bratu, ki se je veselil, da bo videl ponižanega viteza Arviragusa. Zato je zahteval od Avrelija denar, ki ga je plačal čarovniku. Avrelj pa ni imel denarja. Obljubil je bratu, da mu povrne vse, kar je žrtvoval zanj. Brat pa ni hotel čakati, razjezil se je in mu zapretil, da ga proda morskim razbojnikom, če mu ne plača vsega dolga. Tedaj je Avrelj sklenil, da odide v svet in bo delal toliko časa, dokler ne zasluži denarja, ki ga je brat plačal čarovniku. Ko je prišel na morško obalo in čakal na ladjo, ki bi ga vzela s seboj, se je razgrnil nad njim črn oblak in ta trenutek je sedel poleg njega čarovnik, ki ga je vprašal, kaj čaka in zakaj je tako otožen. Avrelj mu je povedal vse, kako je vitez Arviragus prisilil svojo ženo, da je izpolnila svojo obljubo, da pa to ni bila sreča za nikogar in je zato Avrelj poslal Dorigeno nazaj k njenemu možu, ki se je izkazal pravega viteza, dasi se je je le s težkim srcem odrekal, kar pa ni po volji njegovemu bratu, ki zahteva sedaj od njega denar, zato je namenjen po sve-

tu, da denar zasluži in plača, kar je dolžan.

Čarovnik, ko je čul o tej plemenitosti, se je zmračil in pritegnil svojo črn plašč z zlatimi zvezdami in nebeškimi znamenji, iz njegovih oči je švignilo dvoje isker kakor da je tresčilo iz črnega oblaka in je rekel:

»Tudi on je meni še dolžan. Ni mi še plačal vsega denarja, niti mi ni dal, kar sem rekel, da bom nazadnje zahteval. Ker nisi dobil, za kar si plačal, nisi ničesar dolžan. On pa, ki je želel krivico, jo je dobil in mi bo zato dal, kar bom nazadnje zahteval. — tvoj dolg.«

In čarovnik je stegnil roko in napravil po zraku čirečare s svojo čarobno palico in komaj je izrekel neznane besede, so začele skale pokati, morje se je ozvalovilo, ozračje se je pomračilo in, ko se je zopet posvetilo, je bila pokrajina kakor poprej in — trenutek nato sta bila čarovnik in Avrelj v bratovi hiši, kjer so sedeli vsi trije pri mizi in čarovnik je rekel bratu:

»Prišel sem, da dobim to, kar bom nazadnje zahteval — bratov dolg.«

Vsa hiša se je stresla in brat ja padel na kolena in prosil za odpuščanje zaradi svoje zavisti in tesnosrčnosti.

Tako se konča moja povest, vi pa razsodite, kdo iz njih je bil najboljši plemenit ali vitez Arviragus, ali Avrelj, ali čarovnik.

nican v sobo, kjer je sedel oče in prebiral časnike.

»Hej!« je dejal oče, ne da bi se ozrl. »Temno jutro danes, kaj? Človek še brati ne more!«

Nato se je pa obrnil in zagledal Bifija.

»A, ti si, dečko moj! Dej, dej, bodi priden in spravi se mi brzi Vidiš, da ima oče polne roke dela!«

Milo se je storilo Bifiju in še bolj žalosten se je podal na vrt. Tak prekrasen solnčen dan je bil; in šel je malo po vrtu. Nato se je pa ustavil, da bi razmišljal. A že je zaslišal nad seboj vrtinarjev glas:

»Veš kaj, Bifi, ali misliš, da bodo moje breskve kdaj zrele, če boš ti stal tu in jim kradel solnce?«

Ubogí Bifi je tiho zajokal. »Najboljše bo, če kar zbežim.« si je mislil, »da, najboljše.«

In spustil se je v tek naravnost skozi vas. Ko je pa pritekel do drugega konca, je iz nekega vrta priskakljal lep, rjav kuža, da bi videl, zakaj je tako tema zunaj. Prav ta hip je pa pridrvel po cesti avtomobil. In ko je vozač začel v Bifijevo temo, ni mogel videti psa in tako ga je povozil. Ni pa ga povozil do mrtvega, le pohabil ga je na eni nogi.

Ko je avtomobil izginil v prahu, je šel Bifi tja, vzdignil psa v naročje in ga nesel v hišo.

»Tega sem le jaz kriv,« si je očital, »ker sem napravil temo.«

Vrata so se odprla, nekdo je ves začuden vzel psa in Bifi se je odpravil dalje. Ko pa se je to godilo, je majhno dekletce, ki je stanovalo v tej hiši, pogledalo skozi okno. Zelo se je začudilo, da je spodaj na vrtu že noč, vendar je pa le še lahko videlo, da se notri premika nekaj črnega.

Richard Hughes:

Temni otrok

V veliki hiši na kraju vasi je živela nekoč številna družina. Toliko otrok so imeli, da je bila res prava sreča, da je bila hiša tako velika. Bilo je pa nekaj zelo čudnega: vsi ti otroci so bili beli, tako beli, kot le more biti človek bel, vsi razen enega, drobnega fantiča. Ta pa ni bil črn, kot bi si kdo mislil, ne, bil je teman.

Tudi ni bil tak kot zamorec; bil je še veliko bolj črn; bil je črn kot najbolj črna noč. Bil je res tako črn, da je vsak, ki mu je prišel blizu, komaj še kaj videl. Prav tako, kot luč izžareva svetlobo, je on izžareval temo — in ime mu je bilo Bifi.

Nekega jutra je stopil Bifi v sobo, kjer so se igrali njegovi bratci in sestrice.

»O, ljubi Bifi, prosim te, prosim pojdi no stran! Če ne, se še igrati ne bomo mogli, ko je tako tema!« so rekli vsi skupaj.

Ubogí Bifi je žalostno odšel po stop-

»Na, to moram pa pogledati, kaj naj pomeni,« je dejalo: »Ne svojega čudežnega zrnca ne snem pozabiti!«

Privleklo je ni dan škatljo od žveplenk, ki jo je skrivalo za uro, jo odprlo — nič drugega ni bilo notri kot eno samo rižno zrnce. Pobrlo ga je in si ga položilo v usta, med spodnjo ustnico in zobe, tako da je vsaka beseda, ki jo je spregovorilo, moralo čez zrnce. To je bilo pa dobro, zakaj od vsega, karkoli je dekletce govorilo, je mogla čez zrnce le resnica. In tudi takrat, če je šlo za kaj, česar dekletce še samo ni vedelo. Če so ga vprašali o čem, česar še svoj živ dan ni slišalo, še takrat je prav odgovorilo, da je le zrnce tičalo za zobmi.

V šoli je zrnce še prav posebno pomagalo.

Šla je torej za Bifijem po beli cesti, šla je za njim ven na polje. Tam se je Bifi ustavil in dekletce ga je nagovorilo:

»Kdo si ti, črnih?« je hotela vprašati. »da delaš tako temo? Kar strah me je pred teboj.« A čez ustne je prišlo: »Ubogih Bifi, tako se mi smiliš!«

Ko je Bifi to slišal, se je strašno razveselil. »Odkod me pa poznaš?« je vprašal. »Nikoli nisem šel v vas, ker nisem hotel, da bi ljudje vedeli zame.«

Dekletce je hotelo odgovoriti: »Saj te sploh ne poznam,« zares je pa dejalo: »Seveda te poznam!«

»Ali bi mi lahko pomagala?« je poprosil Bifi. »Ali mi moreš povedati, kaj naj storim, da ne bom več tako črn?«

Dekletce je hotelo reči: »Škoda, tega pa ne vem,« v resnici je pa dejalo: »Kajpak ti lahko! Samo na rokah poskusj stati namesto na nogah!«

»Kako bi pa to šlo?« je vprašal Bifi. In pomagala mu je, da se je naslonil z nogami na seneno kopico in tako obstal. Bliskoma se je vse spremenilo; zakaj komaj se je postavil na roke, je zažarel kot žaromet na avtomobilu. Ko se je pa spet prekucnil na noge, je izžareval prav toliko teme kot prej.

»Ne vem, če je zdaj dosti boljše,« je podvomil Biffi; »sprememba je pa le. Veš, jaz bi bil rad tak, kot so vsi drugi.«

»To pa še ni mogoče,« je odvrnilo dekletce.

»No, na vsak način ti bom za spremembo zmeraj hvaležen!« se je zahvalil Bifi.

Ostala je pri njem in mu ves dan delala kratek čas, ko se je učil stati na rokah, dokler ni proti večeru tako po-

losno hodil po rokah kot drugi po nogah.

»Mislim, da že lahko poskusim iti domov,« je menil nazadnje in ji voščil lahko noč.

Lahko si mislite, kako je strmela vsa vas, ko je zagledala fantiča, ki se je po kah sprehajal po cesti in tako žarel, da se je po vsej vasi svetilo. Ko je šel domov, s bili doma še bolj začudeni kot pa na vasi in so se res veselili, da se je vrnil.

Ali življenje ubogega Bifija ni bilo zdaj nič srečnejše. Prej ga je vsak pošiljal k vragu, zdaj pa so ga vsi vabili k sebi. Kajti baš tiste dni se je elektrika nekaj pokvarila in zato so imeli Bifija vsi strašno radi.

»Ljubi Bifi,« je naročila mati, »stopi no pred meno gor po stopnicah! Knjigo sem pozabila pod streho.« In tako je šlo ves dan do večerje, ko ga pa niso kot po navadi poslali spat, ampak so ga prosili: »Ljubi Bifi, bodj tako dober in stoj med večerjo na mizil Tako lepo nam boš svetil!«

Tedaj se je pa ubogih Bifi strašno razhudil in stekel je iz hiše ves teman, kar po nogah.

Ko je prišel na cesto — »To je pa sijajna misel!« se je spomnil nenadoma in začel vrteti kolo vzdolž po cesti. Človek bi kar strmel: kajti če se je pri vrtenju postavil na noge je bil ves teman, in ko se je pogнал na roke, je bil svetel. In tako se je bliskal skozi vas, bliskal mimo vaškega stražnika

(ki se je od začudenja kar sesedel), se bliskal do hiše dekletca in se približala notri v kuhinjo. In zavrtel se je trikrat okoli kuhinje. Med tem je pa kuharica baš mesila testo za praznike in ker je bila kot vse kuharice zelo pametna ženska, je takoj videla, česa je treba. Vzela je velik lonec, zgrabila Bifija, ki se je še zmeraj vrtel po kuhinji, in ga stlačila vanj. Nato je začela mčšati z veliko kuhalnico in tako skrbno je zmešala temo in svetlobo, da je bil Bifi, ko je prilezel iz lonca, tak kot vsi drugi, čisto navaden.

Dekletce je odšlo že spat; ampak mislim, da bi se itak ne brigalo več zanj, saj sedaj je bil tak kot vsi drugi, čisto navaden. In res se vse svoje dni nista več videla.

Doma pa so zato toliko bolj skrbeli zanj. Ko se je vrnil domov, so oče in mati in bratje in sestre videli, da je tak kot vsi drugi, čisto navaden, in da ni na njem prav ničesar, kar bi ga ločilo od drugih otrok, so se neznansko veselili.

In še dolgo pozneje so si pravili, kako pametno je bilo, da je tako napravil.

Opica in krokodil

Pripovedka himalajskih budistov

Poleg reke Ganga, v pragozdu, je živel kralj opic, močan, silen in gibčen, da so ga vsi občudovali. V Gangu pa sta živela krokodil in krokodilka.

Nekega dne reče ona krokodilu:

— Ta kralj opic mi je zelo všeč. Krasen je. Kar pojedla bi ga. Ne vsega, samo kraljevsko srce bi mi izgrizla.

Krokodil ji reče:

— Ah, draga moja, midva živiva v vodi, a on v gozdu, kako naj ga vlovim?

— Lovi ga kakor veš in znaš. Ako mi ne prineseš njegovo srce, da ga pojem, bom umrla.

Krokodil jo začne tolažiti:

— Nikar no, ne boj se, skušal ga bom prevariti. Sem se že domislil kako. Samo malo počakaj in ne umri med tem.

In res, ko je prišel opičji kralj k bregu Ganga, da se napije vode, tedaj se mu približala krokodil in mu reče:

— O presvetli opičji kralj, zakaj ostajaš vedno samo na tej strani Ganga in se prežvižajš s slabimi sadeži, ki rasto tu, ko imaš na drugi strani največje izbiro najslajših sadežev. Zakaj nočeš pokusiti tudi teh?

Opičji kralj mu odgovori:

— O močni kralj krokodilov, v Gangu je mnogo vode, široka in globoka je reka, kako naj pridem čez njo?

Nato pa mu reče krokodil še bolj lju-beznivo:

— Samo reci in te prenesem čez reko na svojem hrbtu.

Kralj opic mu je zaupal.

Krokodil se mu čisto približa in reče:

— Hajdi zlezi mi na grbo.

Ko mu opica zleze na hrbet, splava v sredino reke. Naenkrat zaplava globlje in opica se začne potapljati. Zato zavpije krokodilu:

— Oho, dragi moj, zakaj me pušča, da se potapljam, kaj naj to pomeni?

Krokodil se zakrohota:

— Ha, ha, mar misliš, da sem te zvaljal s seboj v dobrem namenu? Moji ženi se je zahotelo tvojega srca, pa te nesem njej, da ne umre.

Opičji kralj mu nato reče:

— Hvala ti, da si mi to še pravočasno povedal in se tvoja draga ženica ne bo trudila zastoj. Kaj ne veš, da me opi-ce, ki skačemo z drevesa na drevo, ne nosimo srca v sebi? Da bi jih, kdaj bi že razpadla od našega silnega akakanja.

Krokodil od začudenja zarija in vpraša:

— Pa kje jih potem imate?

Opičji kralj se zasmeje in odgovori:

— Vise na vejah svetega drevesa adumbara, katerega ne more zlomiti niti najmočnejši veter.

Nato mu pravi krokodil:

— Ako mi podariš svoje srce, te ne bom ubil.

A opičji kralj:

— Prav rad, samo nazaj me nosi k

bregu. Ali vidiš tam gori moje srce, največje, na vrhu drevesa?

Krokodil ga hitro spet spravi na svoj hrbet, ga naglo odnese k bregu in mu reče:

— No, dragi moj, zdaj mi pa le hitro prinesi svoje srce, da mi krokodilka ne umre.

Tedaj se zakrohota opičji kralj:

— Lahko umreš še ti z njo, ko si bil tako neumen in verjel, da obešamo srca po drevesih. Na zdravje, in naj ti da Bog boljšo pamet! — In že je pobegnil v džunglo.

Gustav Strniša:

Ščuka

V ribniku so veselo živele ribice, švigale belouške, a pod noč so se na bregu oglašale žabe.

Pa se je pripetila nesreča. Skozi podzemeljski rov, odkoder se je dotekala voda, se je pritepla velika ščuka.

In s ščuko je prišla propast. Ribe so jo zagledale in zaslutile svoj konec, žabam je zaostal v grlu glas in še belouške so se poskrile v ločje, ko so zagledale ogromno ribo-roparico.

Ščuka je že zamahnila z repom in se zagnala na prvo ribo ter si jo privoščila za obed. Druge so skoraj okamenele od tihe groze.

Ščuka se ni menila za nje. Pognala se je proti bregu, kjer je čepela stara žaba. Nabrekel je bil njen vrat, po zelenem plašču so se ji vlekle črne proge. Dostojanstveno je čepela tam, saj je bila sama žabja kraljica.

Ščuka pa je ni vprašala po njenem dostojanstvu, že se je zagnala k nji in jo potegnila v vodo.

Žaba jo je s prednjima nogama krepko sunila v oči, da je trenutno zgubila prisebnost in jo izpustila. Žaba je že skočila v ločje in se ji skrila.

Ščuka je spet odplavala sredi jezerca in tam pričela loviti ribe ter jih mrcvariti.

Pa so se ribe posvetovale in sklenile, da jo zapro v kak zagrajen prostor, iz katerega ne bo več mogla in bo morala žalostno končati.

In ko je neki večer občepela ščuka v ozkem zalivu, so takoj pričele ribe prinašati biljke, da bi ji zabranile izhod.

Tisti večer je vendar prodrla steno in še bolj razsajala med ubogimi ribami.

Drugi dan so spet pričele s svojim delom.

Ko je zvečer hotela ščuka iz zaliva, ni več mogla, kajti ribe so zateknile v bla-

to toliko bilja da ni mogla več venkaj. Naslednje jutro so še bolj utrdile svojo steno.

Pa je prišla nevihta in stena se je zamajala. Ribice so preplašene spoznale, da so spet zgubljene.

Tedaj je pa roparica zagledala nad seboj drobno pisano ribico, ki je zdrknila nad njo in se ustavila ter jo prav predrzno vabila. Ščuka jo je postrani pogledala.

Ribica se je pa pogumno zaletela ščuki na smrček.

Zdaj je bilo roparici dovolj. Hlastnila je po nji in že jo je imela v svojem želodcu.

A kaj se je zgodilo? Ribica je bila privezana na tenki nitki in s svojim telescem je skrivala ostri trnek, saj je bila samo vaba.

Ščuka je že začutila, kako jo nekaj siloma vleče kvišku.

Vse to se ji je videlo smešno. Zamahnila je z repom in se hotela osvoboditi pa se ni mogla.

Naslednji hip jo je nekaj na moč vrglo na breg in že so jo pograbile krepke roke ribiča, ki se je razveselil dobrega plena.

Še tisti dan so priredile ribe veselo radovanje, plesale so po vodi in se brezskrbno prekučavale.

Ščuka je pa ležala lepo zapečena na ribičevi mizi in zadovoljno se je z njo gostila ribičeva družina.

**Kdo bi rad imel ves letnik
1933**

„MLADEGA JUTRA“

v obliki knjige za majhen denar?

Ves letnik ima 424 strani in je okusno vezan v platno. Na svojo zalogo opozarjamo posebej vse šolske in druge knjižnice.

Vezani letnik „Mladega Jutra“ stane samo Din 60.—

Izpolnite točno spodnje naročilnico in jo pošljite na naslov:

UPRAVA »JUTRA« V LJUBLJANI

NAROČILNICA

Podpisani naročam . . . . . izvodov lanskega letnika »Mladega Jutra«.

Naročnikovo ime in točni naslov:

Moji spomini na viteškega kralja Ujedinitelja

Večkrat, posebno v lepih jesenskih dneh, me pelje korak skozi priljubljeni kraj Kapnik. Tu se mi zdi vse tako prijazno. Solnce obseva pokrajino, siplje svoje žarke skozi visoko drevje in polagoma, polagoma izgine za gorami. Potok Jezernica tajinstveno pošumeva, žubori, a časih se divje zaganja v bregove. Sredi tega kraja pa mi obtiči pogled na prijazni kraljevi koči, katero je tako rad posečal pokojni vladar Aleksander.

Vesele misli minejo in srce postane otožno.

Misel, da dobrega vladarja ne bo več v ta kraj, da ga ne bo več med naše hiše, ne več na Bled, ah, kako je grenka in žalostna. Spomini me obdajajo, kako sem večkrat pozdravil rajnega kralja, mu zrl v prijazne oči in nekoč bil celo priča njegove velike dobrote, ki jo je gojil napram siromašnemu ljudstvu.

Bil sem še majhen deček, mislim, da sem obiskoval 3. razr. narodne šole na Bledu. Tedaj sem nekega lepega poletnega večera šel iskat z očetom rabe, ki so plavale daleč po potoku Jezernici. Ko sva naredila par korakov, sva na najino veliko presenečenje ugledala Nj. Vel. kralja s svojim spremljevalcem. Kmalu se nama približata in na najin pozdrav se je Nj. Vel. kralj prijazno nasmehnil in pričel pogovor. Vprašal naju je, kam greva, ata kakšno obrt izdeluje, kje stanuje, kako nam kaj gre in z očetom sta se precej časa živahno pogovarjala. Naposled je vprašal očeta, če sem jaz njegov sin in koliko sem star. Na atov odgovor je dejal: »Sada ima toliko godina, kao naš Petar!« Namignil je spremljevalcu, ki mu je na njegovo povelje poklonil 400 dinarjev. Z očetom sva se mu lepo zahvalila, a on se je s prijaznim na-

smehom ločil od naju in nadaljeval svojo pot.

S kakšnim veseljem sem tedaj z očetom prišel domov, si vsak pač lahko misli.

Kolikokrat sem gledal v njegov prijazni obraz, a sedaj — nikdar več. Nikdar več, kruta beseda, a vendar resnična. Tako nepričakovano je nehalo biti njegovo junaško srce, junaško srce, ki je gorelo le za domovino in umrlo zanjo z besedami:

»Čuvajte mi Jugoslavijo!«

**Knaflič Franc, učenec 6. razr.
na Bledu**

Dragi stric Matic!

Prisrčna Vam hvala za poslano knjižgo, ki me je zelo razveselila. Še prvi dan sem skoraj vso prečital in zdi se mi zelo lepa. Ko sem 5. t. m. odprl zavitek sem bil zelo presenečen ob lepem darilu. Takoj tisti dan sem jo nesel v šolo in moji součenci so me kar obsuli in me prosili naj jo jim pokažem. Prošnjo sem jim rade volje ustregel. Pokazal sem jo tudi moji gospodični Černetovi.

Dragi stric, prosim Vas, če sme moj bratec opisati o kraljevih jelenih v Krmí, katerim sva več let nabirala divji koštanj.

Vas srčno pozdravlja vaš vedno hvalježni

**Petrček Bernard, uč. III. razr. os. šole
na Bledu**

Dragi Petrček! Tvoj bratec naj le pošlje svoj spis, ki ga bomo prav radi objavili. Lepo Te pozdravljam

stric Matic.

Zanimivosti

Nekatere ptice imajo stokrat boljši vid kakor ljudje. Črva vidijo iz višine 100 metrov.

Človeško srce napravi na leto 36 milijonov utripov.

Nekatere egiptске mumije so zavite v 600 metrov dolge povoje.

Kokoši so za strihnin, ki je eden najhujših strupov, docela neobčutljive.

Neki petrograjski vrtnar je vzgojil vrtnico, ki je bila črne barve.

Listnica uredništva

Pozor, Jutrovčki! V prihodnji številki »Mlad. Jutra« objavimo razpis novega natečaja. Opomnite svoje prijatelje in znance, naj pazljivo preberejo prihodnjo številko, kjer bo stric Matic spet razpisal deset lepih knjižnih nagrad. Prosite svoje starše, če niso naročeni na »Jutro«, naj redno kupujejo nedeljske številke »Jutra«, ki imajo za prilogo »Mlado Jutro«. Številka stane samo dva dinarja in napravi vašim staršem in vam mnogo veselja in razvedrila!

Franjo Serajnik:

Vaški Jadranaši

Mi smo mornarji,
čvrsti krmarji.
Iz papirja jadrnice
hitre so kot lahne ptice
in križarke iz suhe skorje
šle bi še celo na morje,
majhni sicer, a številni
čolni naši so rešilni
iz orehovitih lupin,
ki se ne boje nič min,
iz zabožka še drednut,
velikan zares, nadut:
to naše silno je brodovje,
ki gospodari čez valovje,
ponosni nanj smo vsi po vrsti:
mornarji mi, krmarji čvrsti,
z njim svet si res bi osvojili,
saj dečki mladi smo in čili.

Manica:

Ne laži

Poldek je imel grdo navado, da je zelo rad lagal. Bratca in svoje šolske tovariše je nalagal večkrat na dan a tudi staršem in učitelju se je včasih prav kosmato »pokadil«.

Ker pa je dobri učitelj jako sovražil laž, je zatrdno sklenil, da bo Poldka te nejepe lastnosti odvadil, pa naj velja kar hoče. Radi tega je stopil v dogovor s Poldkovim očetom, ne da bi deček kaj vedel o tem.

Ir tako je nekoč učitelj med šolsko vro rekel Poldku:

»Skoči domov in v mojem imenu prsi očeta, naj pridejo k meni! Rad bi govoril z njimi.«

Poldek, hoteč ustreči učitelju, je stekel kakor ververica domov in že od daleč klical očetu:

»Oče, takoj v šolo! Gospod učitelj prosijo!«

Oče pa, ki je ravno privezaval na vrtu mlado drevesce, je mirno delal dalje. Šele ko je Poldek učiteljevo željo parkrat ponovil, je rekel oče malomarno:

»Ne grem! Mene ne boš imel za norca! Saj vem, da spet lažeš. Kar hitro se mi poberi nazaj v šolo!«

In oče je pogledal Poldka tako ostro, da mu je vsaka nadaljna beseda zamrla na jeziku. Glasno ihtel se je vrnil v šolo.

»Gospod učitelj, oče ne verjamejo, da ste ju klicali,« je hlipal med solzami.

Učitelj je prijel Poldka za rame, pogledal mu strogo v oči in dejal:

»Beži, beži! To je spet ena tvoja, iz

trte izvita! Saj ne verjamem, da si bil pri očetu!«

Poldka so vnovič polile solze. V jezici in bolesti je skoro zatulil.

»Oh, oh, nikdo mi več ne verjame in vendar sem govoril samo čisto resnico . . .«

Tisti hip je pa stopil v šolo Poldkov oče, ki je učitelju na skrivaj pomežiknil, nato pa vprašal mirno:

»Gospod učitelj, ali ste me res klicali? Poldku namreč nisem verjel, ker me je že večkrat nalagal.«

Tudi mene je že »naplahtal«, je dejal učitelj, »zato sem zelo dvomil, da je bil pri vas. A kakor vse kaže, danes je pa le govoril resnico.«

Zdaj se je oče obrnil k še vedno jokajočemu Poldku in rekel otožno:

»Polde, ali vidiš, kakšen ugled imaš vsled tvojih grdih laži! Zdaj veš, kako resničen je pregovor, ki pravi, da se lažniku niti resnica ne verjame!«

Ves osramočen se je Poldek izgubil v svojo klop, kjer je natihoma toda zatrdno sklenil, da bo v bodoče govoril samo čisto resnico.

Laž je grda lastnost. Otroci, varujte se je!

Franjo Serajnik:

Za naše najmlajše

Uganka

Glej, dviga se, in pada,
zleti zdaj sem, zdaj tja;
je belo kakor mleko,
in z vetrom se igra.

Pokriva nežno bilko
in greje žita rast,
odeva tam junaka
njegova rahla plast.

Kot mož stoji nevstrašen
prav sredi vaških hiš,
ne more ga ugnati
ledene burje piš.

A žalost ga obhaja,
ko solnce se smeji,
in bridke toči solze,
veselja zanj več ni.

Seng

Rešitev križanke »Zvezda«

Vodoravno: 2. prvenec, 7. teden, 8. Rab, 9. narod.

Navpično: 1. koledar, 3. rt, 4. vora, 5. nebo, 6. en, 9. ne, 10. da.